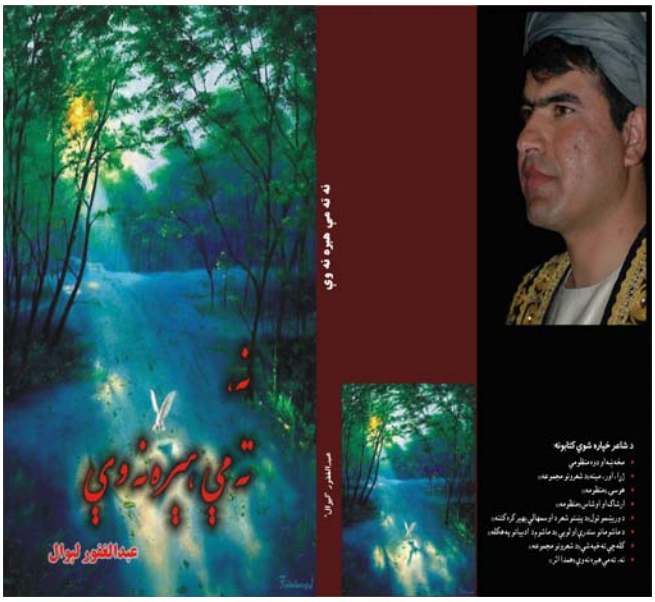

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه،

ته مي،هېره نه وې

عبدالغفور لېوال

١٣٨۴ لمریز

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

داکتاب:

نوم : نه، ته مي هېره نه وې
شاعر : عبدالغفور لېوال
د ښکلي طرح او ډیزان: محبوب(شریفی)
خپرندوی : میوند خپرندویه ټولنه کابل
ټیلفون : ۰۷۰۲۹۵۲۱۴
کمپوز او ډیزاین : ذبیح الله(رامین)
چاپ کال: ۱۳۸۴ لمریز هجري
چاپځای : میوند مطبعه
پرلیکه چمتو کوونکئ: مختار احمد احسان - هالنډ
پرلیکه پته : www.benawa.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سريزه :

شرم دی، په داسې يو اقليم کې ژوند کوم، چې خلک مينه ګناه بولي. په چاپېريال کې مې ټول، لکه غوښن ماشينونه، هرې خواته ځغلي. هرڅوک يو څه ګټي څو ورځې ژوند کوي او بيا مري. نيکمرغه کسان خپلو پاتې شونو (اولادې) ته څه پرېږدي، کور، مال او يا نور څه..

ګلونه راشنه کېږي، غوړېږي او بېرته رژېږي، خاورې کېږي او ټول له هغو سره مينه لري، ځکه ګلونه د رنګ، عطر او ښکلا هستي په ميراث پرېږدي. خو موږ، راشنه کېږو لوييږو، زړېږو او مرو، زموږ نه رنګ شته، نه عطر او نه ښکلا، که يو له بل سره مينه وکړو، اې واويلا، ګناه-ګناه-ګناه...

ټول کرکه پېژنو، آن له هغو سره هم کرکه پېژنو چې مينه کوي

لېونی !

لاس دې راکړه، پوهېږم ستړې يې، تر ګامونو لاندې مو ځای ځای واوره شته يو نيم ځای ځمکه وچه ده، هلته څوک نه شته، يو ه ډېره، د واورې او بو پريولې ده راځه هلته به لږ دمه وکړو.

ګوره لېونی.

موږ ولې له بنيادمانو ځخه تښتو؟ ته خو شرمېږې چې د خلکو ترمخې وژاړې او دلته پرهمدې ډبرې، که څوک نه وي، کينې او زړه تشوې، ژاړې، ښې ډېرې او ښکې بهوې شرم دی، ته په داسې اقليم کې ژوند کوې، چې ژړا هم ګناه ده، که وژاړې خلک در

(c) ketabton.com: The Digital Library

باندې بدګومانه کیږي، که وژاړې خلک ګومان کوي چې هرو مرو له چا سره مینه لرې او مینهِ؛ دا خو لویه ګناه ده.

راځه دلته خپل سر زما پر ولي کېږده او وژاړه، ښایي دا ډېره او زه ستا لپاره دلته یو ، زه پرتا ډېر مهربان یم، ځکه هیڅ کله ستا د ژړا مخه نه نیسم، څومره چې زړه دې غواړي او ښکې تویې کړه، زه به همدلته یم او در ته ګورم به

وطن د غوښنو ما شینونو لویه کار خانه ده، وطن د اوږدې وژنې له تبې څخه راوتلی دی او پرتې(هزیان) وايي، وطن زما او ستا لپاره هیڅ نه لري.

لیونۍ !ته خو ژاړې !

خو زه ولې دلته راغلی یم؟زه هم دویلو لپاره یو څه لرم.زه هم له بنیادمانو څخه تښتم او ځان پټوم. یوازې غواړم له تاسره اوسم. ته خو پوهیږې چې زه شاعریم. دلته چې ته ژاړې، له ما سره زما د شعرونو کتابچه ده، زه منتظریم چې ستا زړه تش شي، ستا اوښکې خلاصې شي، بیا نو ماته وګورې، یو څه موسکۍ شې بیا به نو زه خپله کتابچه پرانیزم او خپل ټول شعرونه به درته ولولم. دغوښنو ماشینونو په دې لویه کار خانه کې زما د شعرونو اوریدونکې او مخا طبه خو یوازې او یوازې ته یې.

ته پوهیږې، چې زه په خپلو شعرونو کې له چا سره خبرې کوم، او له چا سره مینه کوم؟ خیر، که ګناه هم ده خو په شعرونو کې رواده....

(c) ketabton.com: The Digital Library

شرم دی په دا سې يو اقليم کې ژوند کوو ، چې په شعر کې مينه لکه د شعر د شرابو هسې، خيالي او وهمي ده، هيڅ ځوک په ريښتيا مينه نه کوي، ځکه دا خو ګناه ده.

ګوره، زه او ته رټلي يو ، ځکه چې له يو بل سره مينه لرو ، خوله ټولو ځخه ځو مره ښکلی کسات اخلو ، دلته له ټولو لرې، ته ژاړې او زه خپل شعرونه لولم.

ليونۍ! يوه کيسه واوره !

زموږ د کلي په مخامخ غره کې دوه لويې ډبرينې ځېرې دي يوه ځېره لکه يوه پېغله او دوهم يې يو زلمی دی، کليوال وايي، په پخوا زمانو کې دوه مينان وو ، چې د دواړو د کورنيو ترمنځ بدي وه. کله چې کليوال او کورنۍ خبر شول چې دوی دواړه يو له بل سره مينه لري، نو د هغوی په مړينې پسې يې را واخيستل له مينانو ځخه، چې لاره ورکه شوه غره ته وتښتيدل او هلته يې خدای(ج) ته سوال وکړ چې دواړه په تيږو بدل کړي، لوی خدای(ج) يې سوال و مانه او له زرګونو کلونو را په دې خوا دوی همدلته سره ناست دي.

زه پوهېږم چې دا دواړه ژوندي دي هسې موږ، دغو ښو ماشينونو، ته تيږې ښکاري او که نه خدای خبر دواړه به ځو مره يو د بل له غېږو ځخه خوند اخلي....

نوزه او ته هم همدا سې يو ، زه نه وايم چې مه ژاړه او ته هم پريږده، چې زه خپل شعرونه درته ولولم خو ناهيلې کيږه مه، که هيڅ نه وو ، زه او ته به هم له خدايه وغواړو چې پرهمدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېره ناست همداسې تيرېږې شو او د بنيادمانو له سترګو ورک شو.

نړۍ دې دوه برخې شي، نيم دې همداسې لکه غوښن ماشينونه زيږي، لوييږي او مري دې، خو څه دې ستا ژړا او زما شعرونو ته غوږ ونيسي خدای(ج) لوی دی ګوندې دوی هم په مينانو کې شمارشي.

ليونۍ !

موسکا دې پېژنم، ډېره ښکلې ده، لکه چې نورې اوښکې دې په سترګو کې نه شته؟ اوس نو زما وار دی.

اې ! ته !

همدا ته چې داکرښې لولې، ته به هم په مينانو کې شمارشې اوس نو زما وار دی، غوږ شه چې زه درته خپل شعرونه ولولم.

ليونۍ !

ته دې خپل سر زما پر ولې کيږده او غوږ شه !

ياهو

عبدالغفور لېوال

۱۸- مرغومې ۱۳۸۴ لمريز کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

جادوګرې ته سرود

جادو ګرې څه دې وکړل
چې دې داسې لیونی کړم
دا په سترګو کې دې څه وو
چې له ځانه دې پردی کړم

جادوګرې څه دې وکړل
چې د چین ماچین پا چاشوم
ښاپیرۍ مې شوې کنیزې
چې ستا سترګو ته ګدا شوم

جادو ګرې څه دې وکړل
کفرو دین دې له ماواخیست
ماخودبین چې په کې ځان کوت
هانګین دې له ما واخیست

څه منتر دې په ما وکړ
چې کتاب نه مې زړه تور شو
ستاد مینې ستورې شمارم
بل حساب نه مې زړه تور شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه منتر دې په ما وکړ
تا ته دومره درنږدې شوم
ستا په روح کې مې ځان ولید
ستا د نور ذرې ذرې شوم

جادوګرې ستا د سترګو
له پیریانو مې توبه ده
بسم الله د سپینو زرو
مې په غاړه کې پرته ده

جادوګرې ځومره ښه یې
په سندرو دې بلد کړم
لکه شین طوطي غرېږم
په شکرو دې بلد کړم

جادو ګرې ځومره ښه یې
تا له مینې نه خبر کړم
زه ساده د غرو سړی وم
تا په سمولارو سر کړم

ته پوهیږې جادوګرې
چې ته ځومره ښایسته یې
له غزلو نه رنګینه
له سندرو نه پسته یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته پوهيږې جادوګرې
نور له ژونده جدا کيږم
له دې ورو سته ستوري شماره
په آسمان کې پيدا کيږم

جادوګرې لاس دې را کړه
چې له دې جهانه و لاړ شو
له شکمنو سترګو پټ شو
د ګومان دنيا نه ولاړ شو

جادو ګرې لاس دې را کړه
چې د ستورو مېلمانه شو
له هغه ځايه چې راغلو
هلته بېرته ور ستانه شو

جادو ګرې لاس دې را کړه
زما له ژونده زړګی تور دی
يو آرام ځای ته مې بوځه
دې دنيا کې ځومره شور دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

جادو ګرې لاس دې را کړه
زما ژوند دی ستا په لاس کې
لکه شين غمی د ګوتې
دا سې بند دی ستا په لاس کې

جادوګرې لاس دی ښکلی
د تک سپين سوسن په شانې
رغوی راکړه چې يې ښکل کړم
دخوارېه وطن په شانې

جادوګرې جادو و کړه
دا ژوندون را څخه واخله
يا خو اور په دنيا بل کړه
خپل بيلتون را څخه واخله

جادو ګرې جادو وکړه
مادې غيرېې ته ميلمه کړه
د ژوندون ورکه مانا مې
بيرته روح را ستنه کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

جادوګرې زړه مې واخله
په بدل کې ښکلا را کړه
ها چې زه ورپسې ګرځم
هغه ورکه مانا را کړه

جادو ګرې څومره ښه یې
لاس دې زما په سترګو کېښود
اوس جنت په سترګو وینم
دوزخي جهان مې پرېښود

وږی-۲-۱۳۸۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شها د ت کلېمه

ته مې یادیږې خو د ر تللی نه شم
ژوند مې په هرګام کې اغزي کړلي
پوهیږې؟
ژوند نه مې زړه دومره توردی
لکه دا ستا له تورو سترګو څخه
چې په رنجو ککړه او ښکه راشي
او ستا د تور کمیس ګریوان کې چیرې ځان پټ کړي
پوهیږې؟
ژوند ستا د بیلتون له غم نه لوی پیتی دی
خو تر هغو به یې پر سر ګرځوم
چې یوه ورځ یې ستا په مخ کې کوز کړم
ما مې د مرګ وروستۍ سلګۍ یوازې تا ته پریښې
پریږده ! د ژوند وروستۍ شیبه ښکلې شي
پریږده ، چې ستا په مخ کې
د شهادت دا کلیمه در سته کړم
خدای خو شاهد دی چې پر ما ګرانه یې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غم

ستار ترنګيږی
ته مې مخ ته ناسته
خوزه له تا خپه یم
نغمه زما په زړه چړې را منډي
تا بې وفا را ته بیګاه څه وویل؟؟
هیڅ مې له زړه نه وځي
او د ستار نغمه مې زړه کې
غم په شور راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو شيبه مينه

ستنه شوې ودې خندل
سردې زما پر تټر کېښود
زما د زړه درزادې وا وريدله
اې !
دې ماشوم بيا درته غوږ کې څه ويل؟
زه خو دده خبرې نه منمه
دی چې له ما خپه شي
په پټه، ټولې ګيلې تاته کوي
پام کوه !
داليونی هرڅه وايي
ګوره خپه چې نه شې.
ستنه شوې ودې خندل
زما تاوده نفس
داستا پر ښکلي وچويلي را پروت وربل دانه وانه کړ
ستا د بدن عطرو مې ذهن ته جنت وښوده
مګر رښتيا ووايه !
چې زما د متهو منځ کې
ولې د پانې په څېر وريږديدې؟
ستنه شوې ودې خندل
چوپتيا خوره وه
او ما وتا دخپلې مينې لاره ونيوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دواړه سوچونو کې ډوب
خدای خبر څومره ډېر مزل موو کړ
چې ستا د ښکلي غږ خوږې زمزمې
د سکوت سپینه آیینه ماته کړه
پوه شوم ګیله دې وکړه ودې ویل:
چې ستا د ګوتو د شوخۍ له لاسه
زما غوږ والۍ خدای خبر چېرې رانه ولویدله
وګوره غوږ مې تش دی
زه بې ځوابه هک حیران پاتې شوم
خدایزده زما سترګو کې دې څه ولوستل
چې را ستنه شوې راته ودې خندل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

يو څوک دې په سندرو او په وير يادوي
مريد دی په حلقه کې نوم د پير ياد وي

د زلفو په ترلو مو څوک کله نازوي
زمونږ د جنون نښې په زنځير ياد وي

زما د لمدو سترګو ماتې ماتې آيينې
دوينو ، اوښکو منځ کې ستا تصوير يادوي

چې زړونه رانه يوسي خپل ښايست ته شي مغرورې
چې زړونه مو رامات کړي نو تقدير يادوي

د يارد نامه توري مې سلګيو کې ماتيږي
دا څوک په دې دنيا کې مافقير يادوي

ليندی ۱۳۸۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستړې يمه ستړې

عشقه ناوخته راغلې
نړۍ د زرو د سکو په تولو لو بوخته
ستا ملنګۍ ته د چاپام نه شته
په چا به رحم وکړې؟
دلته چې مينې ته ګناه وايولا
ته به دې اسپه چېرې ودروې؟
عشقه ناوخته راغلې
غر بنياد مونه ړک
سيند بنياد مونه ړک
چېرې خالي د جنون د ښته نه شته
نو وايه عشقه ستا شليدلی ګريوان
خپل ببر سر
او زما د مينې اوښکې چېرې يوسم؟
عشقه نا وخته راغلې
زه نور زلمی نه يم چې مينه وکړم
لکه آدم د خپل هابيل او قابيل
د شخړو سيل کوم
عشقه نا وخته راغلې
د بې مهريو د ساده نسل له لاسه ژاړم
څوک مينه نه پېژني
خو په مينو پورې دومره خاندي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کله کله ور نه ځان هم هېر شي.
نو عشقه دا سې حال کې
وایه چې تا څنګه کړم
خپلې محبوبې ته مې څه وو ایم؟
او له ژوندون څخه دا سترې بدن چېرې خښ کړم؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما اتڼ چي جانانه

گران وحيد عمر ته

زما اتڼ چي جانانه !
کله چې ځې يو ځل خو شاته گوره
ښايي کوم څوک دې هر قدم سره د او ښکو څاڅکي و بهوي
زما اتڼ چي جانانه
ته چې د ډول له هر يو گرز سره لا سو نه تاو کړې
زما په زړه کې ښتنه وينه غور ځنگ وکړي
ته چې څپليو نه خرپا پورته کړې
زما په سر کې د ځوانۍ ولولې شرنگ وکړي
د اتڼ چيانو شاز لميه ميره !
هره شيبه مې ستا خندا ياديږي
چې مرور شې بيرته وگرځيږي
زما دې هغه ښکلې ادا ياديږي
زما اتڼ چي جانانه !
کله چې ځې يو ځل خو شاته گوره
ښايي يو ورځ دې دا شاعر ملگرى
په زړه درو وريږي
ښايي يو ورځ د دې شاعر ملگري غږ وا ورې چې:
((يو ځلې بيا په دې لار راشه
په پخوانو پلونو دې پريوتل گرونه.))

(c) ketabton.com: The Digital Library

بدمرغي

پام کوه ونه ژاړې
اوښکې دې مه بهوه
اوښکې دې پټې خپلو سترګو کې خوندي وساته
دلته ژړا ته هم ګناه وايي او شک پرې کوي
که درنجو لیکې دې راغلې په سپین مخ
نو ټول به و پوهیږي
چې تا د مینې په خاطر ژړلي
پام کوه ونه ژاړې
مور دنړۍ له بد مرغانو ښځه هغه دوه یو
چې آن ژړلی نه شو
پوهیږې !
هغه ورځ چې تا وژړل
زه څومره وسوځیدم؟
ځکه چې ټوله دنیا وپوهیده
چې مور‌ه دواړه سره مینه لرو.
له دې نه لویه بدمرغي چېرې ده؟
چې ژړا جرم وي
او مینه وي د ټولو ګناهونو ابې
له دې نه لویه بدمرغي چېرې ده؟
چې څوک د خپلې معشوقې په اوښکو
وشرمیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

او خپلې اوښکې د خپل زړه په وينو و مينځې
له ويرې څخه؟

۵ مرغومی ۱۳۸۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه مسا پریم خو غریبه ته یې

((خپلی ګیلې به دیوالو ته وکړم
ځکه چې ته خو ورته غوږ نه نیسې ....))
آه یاره دادې لیک کې څه لیکلي؟
مساپر زه یم خو غریبه ته شوې
بیګاه مې ستا د ناچارۍ ګیلې ته ډیر وژړل
له اوو سیندونو او اووغرونو لرې
زما د زړه په هر یو غږ کې ته یې
ستا چې په زړه کې ګیله وګرځیږي
زه یې همدلته اورم
ګرانې زه اوس هم ستا په زړه کې اوسم
او هر نفس سره دې ساه و باسم
خپلې ګیلې دې خپل زړګي ته کوه
پوهیږې؟
دلته هم آسمان شین دی
او د لمرښکلې طلایی بګۍ دورځې پرلار ځي او راځي
مګر پر زمکه نه اشنا سیوری شته
نه تورې زلفې نه لونګۍ نه څادر
نه د زړو څپلیو خرپ نه د ټیکریو وږمې
نه ستا د ښکلې رغوي عطر چې زما ډیر خوښیده
زما اوږه تشه ده
ستا تورې زلفې پرې خورې ورې څپې نه وهي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما غاړه ستا د نفسونو له ګرمۍ نه ليرې
او وچې شونډې مې موسکانه لري
نه کابل جان شته نه يې د ننګ اسمايي
نه يې ځيږه هوا چې ستا د غېږې عطر لري
دلته د هسکو ښيښه يي ماڼيو جسم کې
اروا وې نشته
زه مساپريم او غريبه ته يې
خو اشنا زه در څخه ليرې نه يم
زه خو اوس هم لا ستا په زړه کې اوسم
له ديوالونو سره مه غږيږه
خپلې ګيلې دې په خپل زړه کې ها شاعر ته وکړه
چې که دنيا څخه هم ولاړ شي
ستا له زړه نه، نه ځي.

۱۲-۲-۲۰۰۴

د توسن ښار اريزونا

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هستۍ الفبې

هو !

زه پوهېږم چې یادېږمه دې
راته لیکلي دې دي:
چې د شعرونو کتابونه مې په اوښکو مینځې
زما د زړه دوینو کرښې دې په اوښکو لمد وې، وچوې
اوزما یادونه دې د زړه شپوکې ځراغ بلوي
هو ! زه پوهېږم چې یادېږمه دې
زه ستا په پاکه او سپیڅلې مینه ښه پوهېږم
خو راشه ما وګوره !
چې ستا تصویر ته په لمدو سترګو خبرې کوم
زه دلته ټولو ته بې سده لیونی ښکارېږم
نور د ځوانۍ خوبونه وینې، خپلو سترګو ته او به ورکوي
د سپینو نجونو د بدن په لیدو آه وباسي.
خو زه د خپلې کوټې ور وتړم
او په شیبو شیبو له ځان سره یوازې او سم
ستا تصویر ونه او لیکونه ګورم
یوازې ستا دلیک خبرونه شعرونه لیکم
اوس خو زه نه
زما شاعره ته یې
ته زما زړ کې ناسته
زماله خولې څخه شعرونه وایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس چې ته نه يې زه شاعر هم نه يم
نو اوس مني چې زه په تا ژوندى يم؟
نو اوس مني چې د هستۍ الف و بې
ستا د نامه له يو الف څخه پيلېږي او په بل ختمېږي؟

۱۷-۲-۲۰۰۴

ټوسن- اريزون

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بیگاه دوه پرښتې وې مقررې دلته راغلې
د استا له ښکلو سترګو نه کوترې دلته راغلې

قسم جانانه ټوله ورځ مې زړه کې ګرځېدلې
چې نیمه شپه دې وکړلې وزرې دلته راغلې

په شنو سترګو يې ستا د تورو سترګو غلا کوله
یو دوه د پرنګیو جادو ګرې دلته راغلې

د عشق له پیغمبر سره د سرو کفارو جنګ و
بیگاه د ملایکو څو لښکرې دلته راغلې

سلګۍ سلګۍ اسرې لکه افغانې مهاجرې
دا ستا د سترګو جنګ نه مرورې دلته راغلې

پرون دې دلېوال د غزلونو کتاب لوستی
خبرې دې خوږې لکه سندرې دلته راغلې

۱۷مارچ۲۰۰۴توسن اریزونا

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شب پرست یم خپل یزدان سره مې شپه ده
ستا له زلفو او باران سره مې شپه ده

مجلسی یاران مې ستوري او سپوږمۍ دي
مسافر یم شنه آسمان سره مې شپه ده

ستاد سترګو څه نیکمرغه اسارت دی
چې له تیرا وله کمان سره مې شپه ده

له ګونګرو یې د لنډ یو شرنګا اورم
ستاله ټیک او له پیزوان سره مې شپه ده

چې ویده شمه بس جنګ په خوب کې وینم
ستا د حسن له افغان سره مې شپه ده

۱۹ اپریل ۲۰۰۴ټو سن

(c) ketabton.com: The Digital Library

وعده

نه !

ته مې هېره نه وې
ته مې په یاد وې، ستا وعده مې هم په زړه باندې وه
زما یا دونه لا ، له تا سره وو
خو خدای(ج) خبر چې ولې در نه غلم ؟
باران په شرک ورېده
ما د باران د ټولو څاڅکو په شمېر ته یاده کړې
تا راته ویلي وو چې زه به ځان په واینو لوند کړم
کله چې ته راځې نو زه به په شرابو کې لمده خیشته یم
هو ! دا مې هرڅه یاد وو
ستا د وعدې هره شیبه مې په خاطر کې شنه وه
زه پوهیدم هغه ډیوې چې بلې کړې وې تا
اوس خلاصیدې او وار په وار مړې کیدې
خو خدای(ج) خبر چې ولې درنه غلم
ته مې په یاد وې، ته مې نه وې هیره
او په سرو واینو کې لوند خیشت بدن دې
زما سترګو ته نیغ ولاړ و
زه پوهېدم چې ته به راشې
زما د خونې وربه وټکوې
زه پوهېدم چې له ژړانه به دې سرې سترګې را واړوې
ګیله به وکړې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې شراب خلاص شول، ډيوې مړې شوې
ولې را نه غلې ته؟
زه پوهېدم چې زه به چوپ ولاړ يم
ځکه زه نه پوهېږم
چې ولې درنه غلم
زما په لاس کې به يو سپين کاغذ وي
ما غوښتل شعر وليکم
نه شعر مې نه ليکه همدا سپې ناست وم
يوازې سپينه پاڼه
زه پوهيدم چې ته به پاڼه زما له لاسه واخلې
په دې ګومان چې ما به نوي څه ليکلي وي پرې
خو پاڼه سپينه ده يوازې يې په سر کې دي يو څو توري:
(غواړم وطن ته ولاړ شم.)

۱- مې- ۲۰۰۴
ټوسن- امريکا

(c) ketabton.com: The Digital Library

يا هو

بېګاه دلته راغلې وه ډيوې سره نجلۍ
آسمان نه پرېوتلې وه ډيوې سره نجلۍ
د سپين کميس ګلان يې د مظلومو وينو څاڅکي
ملنګه وه، سپېڅلې وه ډيوې سره نجلۍ
په کلي کې نن باد د اسرافيل شپېلۍ وهله
بېګاه کوم چا ويشتلې وه ډيوې سره نجلۍ
يو روڼ ستورى را پرېوت، خلکو وليده له ورايه
همدغلته لويدلې وه ډيوې سره نجلۍ
د کلي ملايانو ترسبا هو، الاهو کړ
د قدر شپه بللې وه ډيوې سره نجلۍ
يو څوليوني ولاړو چې د زړونو نذر ورکړو
ارمان چې نوره تللې وه ډيوې سره نجلۍ
۴ مې ۲۰۰۴ توسن اريزونا

يوازې

هره شيبه د ژوند خپره بدلېږي
هره شيبه د مرګ په لوري يو بل ګام اخلم
لکه د مني پاڼه رېږدمه او لېږدمه د ژمي په لور
او باد د عمر سپينه واوره زما پرسررا شيندي
يوازيتوب
يوازيتوب مې خوښ دی
چې په لمده کبله، بربنډې پښې
يو څو ګامونه واخلم
او هر څه هېر کړم دا بد لپاره
مامې له ژوند څخه يوازې بد بيني زده کړې
هرڅوک يو ځوک دی ځانته
هغه چې زما په شانې نه دی هغه زه نه يمه
هرڅوک چې زه نه يم دوزخ دی زما
زه چې يوازې پيدا شوی يم يوازې اوسم
دادی:
د مرګ په خوا يوازې درومم.

۲۰۰۴-۱۱-جون توسن اريزونا

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو دلته مينه نه شته

دلته هرڅه شته دي خو مينه نه شته
دلته د مور د لاس توده ډوډۍ غلمينه نه شته
دلته رګونوکې شراب ګرځي او زړونه په هوس
دربيږي
دلته زما او ستا په شان وجود کې وينه نه شته
دلته رنګونه دي، غوغا ده او شوخي ډېره ده
دلته سپيڅلې او ساده ښکلا زما د کلي
هغه په سترګو توره او په مخ سپينه نه شته
زه دلته دوی ته خپل هرڅه يادوم
دوی را ته خاندي وايي
هو هلته هرڅه دي او دلته نه شته
وګوره دلته سپينه سوله ده او جنګ هم نه شته
دلته غلا هم نه شته تالان هم نه شته
دلته يوازې وداني شته و رانول چېرې دي
هو دلته مينه نه شته
خو په لاسو د انسان
د انسان مړينه نه شته

واشنګټن DC ۲۰۰۴/ ۲۹ اګست

د سپوږمۍ په ارمان

پایښې مې به وهلې
بيل مې په پوله خښ کړ
او د لېښتي رنو اوبو کې مې لاسونه پرېولل
د جوارو لوی پټي ته ځیرشوم چې مې ته ولیدې
په شنه ګېډۍ کمیس دې سپین ګلا باتون مات کړي
او د پاولیو شرنګهار دې د چنچڼو له نغمو سره ګډ
څومره ښایسته وې بلا
زړه مې له ډېرې خوشالۍ الوځي
سږکال مې ځمکه له ګروۍ خلاصیږي
او له روژې څخه به مخکې ستا ډولۍ راوړم

* * *

کابل له سپينو واورو لاندې پټ دی
باغ بالا کې سبرونې وچې شوې سږکال
ستا نفسونه ډېر تاوده ښکاریږي
زما تاوده لاس کې دې سپین لاس خولې دی
بیګاه دې بیا ژړلي؟
په ټیلیفون کې دې له غږه پوه شوم
اوس ستا څېره کې د سترپیا نښې له ورایه وینم
اوس زه او ته سره ډېر نه شو لیدای
ژوند زما او ستا ترمنځ دیوال جوړ کړی
ژوند سرګردانه دی د ښار کوڅو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښار لکه تور ښامار زمونږ مينې ته اور را شيندي

* * *

د خپل کوچني کمپيوټر غږ راوېښ کړم
دا د شيطان صندوقچه هره ورځ همدا سې کوي
ستا بريښنا ليک مې ولوست
کړکۍ ته ودريدم
خو ته منې دلته آسمان نه ښکاري
دلته په مياشتو څوک سپوږمۍ نه ويني
دلته سپوږمۍ چا ته سلام نه وايي
دلته نيويارک کې يې آسمان غلا کړی
زه سپوږمۍ نه شم ليدای
خو ستا ليکلې ټيکۍ لا هم زما پرشونډو ناځي
(شين آسمان ذرې د سرو زرو يې تنابونه
سپوږمۍ د بام په سر په يار وايه سلامونه)

۲۰۰۴ سپتمبر نيويارک

اروا او ځنګل

ما ځنګل و آزمويه
ما له ځنګله سره نفس و يوست او ځان مې شين کړ
او زما وجود د ځنګله شنه بدن کې وغځيده
ماله ځنګله سره څوشپې تيرې کړې
او د کوچني سيند له سندرو سره وبهيدم
ما په ځنګله کې ځان پټ‌پله ورک کړ
ځنګل زموږ په شان دی:
شاړ
مهربانه
او وحشي خوښکلی
ځنګل زموږ په شان نه
زموږ د اروا په شان دی
هلته هم پړانګ او سيږي
او هم د سترې هوسۍ ښکلي بچي
ځنګل کې مار له وني ځان راتاو کړي
او د مرغيو ځاله ټوله له بچو تشه کړي
ځنګل زموږه د اروا په شان دی
دلته ليوه او غزال دواړه اوسي
ځنګل له ځان څخه دويرې په شان
له ګڼو بوټو لاندې تورې بلاګانې او شيشکې ناڅي
شپه په ځنګله کې ستوري يو يو ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

او سپوږمۍ ځاځکی ځاځکی ځاځي

له شنو ګڼو څانګو

دلته د باد نغمه له پاڼو سره لوبې کوي

لکه د د نګې نڅاګرې د پایزیب شرنګهار

خو د ځنګله سهار د ښکلې معشوقې د سپینې غاړې په څېر

همدومره سپین

همدومره روڼ

همدومره پوست دی منې؟

چې کله ویښ شې بیا یې ښکل کړې نو

الله اکبر

یوه نری لار د ځنګله د بوټو منځ کې تللې

د وچو پاڼو پرې غالۍ خوره ده

دا لار زموږ د ژوند تر پایه اوږده

چېرته یو ورک لاروی نه شته چې سلام دې وا خلي

او وچې پاڼې به ما تیرې ستا تر پوندو لاندې

ځنګل زموږ د یارانې په څېر دی

ځنګل زما په څېر یاغي

خو ستا په څېر ښکلی دی

ما ځنګل و آزموییه

او ته زما د روح ځنګل ته راغلې

له هم هغه ازله

کله چې ته خپه شې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو ځنګل اور واخلي اوونې سوځي
کله چې ته وخاندې
پر ځنګله شړکنده باران وريږي

۸- سپتمبر۲۰۰۴ مريلند - کوز اډيلفي ځنګل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ستا یوې جلوې ته له ګناه سترګی بدن شو اور
و تراشه دا روح مې پرېږده خیر دې که مې تن شو اور

ځان نه یم راغلی او سفر مې تر خپل ځانه دی
ستا د مخ رڼا ته د دې لارې لوغړن شو اور

مړه خاوره ویده وه خوچې تاورته تش وکتل
وینبه شوه خو پوه نه شوه چې ځنګه پرې وطن شو اور

ګل په خندیدو کې ستا د حسن ننبه راوړله
ما ته مې په ځان کې دغه خیرې پیرهن شو اور

تا نه یې رڼا زده کړه او مانه تا ویدل او سوز
ځار شه زموږ له مینې نه چې دومره برخمن شو اور

دومره مې دروا خله چې خیرن خلک مې نه وینې
ما ته خو په دې دنیا کې دغه شان بودن شو اور

۳۰ وږی ۱۳۸۳ مریلند کالج پارک

(c) ketabton.com: The Digital Library

علامه رشـاد ته چې دبيا ليدو ارمان يې زما پر مسا پر زړګي پاتې شو !

خپل استاد ته !

او ستا دلمر په شان وجود هم پريوت
هېڅ مې باور نه راځي
ها مازيګر به مې هميش په زړه وي
چې پر سبا يې زما سفر پيلېده
زه ستا دکور په لويه خونه کې ناست
او ستا دتود غېږ له وړمو سره جنت ته تلمه
تاراته وويل چې:
...پام چې وطن هېر نه کړې
مګر استاده ! ته چې ولاړې
دا وطن او موږ چاته پرېږدې؟
مګر داژوبله او يتيمه پښتو چا ته پرېږدې؟
يوه ورځ تا را ته ويلي ووچې:
(فخر شاګرد هنرمند به استاد رسد)
مګر استاده !
اوس حيران يم چې زموږ فخر به چاته رسي؟

موږ به بې فخره شو
بې سره شو
بې لمره شو   بس ته چې ولاړې
اې د پښتون مذهب رهبره وايه
زموږ د پوهې پيغمبره وايه
که ستا د تللو نيت و
ولې دې موږ ته دومره مينه راکړه
موږ خو ويده وو دا بد په شپو کې
ولې دې مړو رګو کې وينه راکړه
دا وينښ زلميان به اوس په کوم لوري ځي ؟
ته خو يې مشر د ستار سړی وې
دا افغانان به اوس په کوم لوري ځي ؟
استاده ! اوس به دا نيمګړې نسخې چا ته لولم
دا - دخوشال فرهنګ - به څوک وليکي
دا د - اټک - لانجه به څوک وڅيړي
د ستر پښتون نيکه به څوک پېژني
زما د تاريخ دهسک له لمر سره خو ته اشنا وې
خو
ستا دلمر په شان وجود هم پريوت
هېڅ مې باور نه راځي
نه !
زه دا منلی نه شم

(c) ketabton.com: The Digital Library

لا ډېر څه پاتې دي چې ته يې وکړې
يوازې ته
يوازې ته
يوازې ...

واشنګټن دي سي
دسمبر اوله ۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

تصوير

ستا رالېږلی تصوير
هغه په تور ټيکري کې ښکلی تصوير
هو !
همدا اوس هم زما په لاس کې دی او ګورم ورته
ستا ښکلې سترګې خو تصوير کې هم خبرې کوي
لېونۍ !
سترګو کې دې څه پټ کړي؟
چې زما ټول عمر يې وخوړ
خو تفسير مې نه کړې.

۲۱نومبر ۲۰۰۴ مريلند

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

جانانه د خوږو سترګو تصوير سره دې ژاړم
د خوب او خيال له تور او سپين تعبير سره دې ژاړم

دا تاراته ويلي و چې بند کې به مې ساتې
ته نه يې د يادونو له زنځير سره دې ژاړم

ستا اوښکه مې تاويزکړه ګرځومه يې په غاړه
له پير سره دې ژاړم له فقير سره دې ژاړم

بس تاکې چې اوسېږم ليونى يمه وطنه
خندا سره دې خاندم او له وير سره دې ژاړم

برخليک دې دى چې خپله مينه خښه کړې په خپله
ليواله بد قسمته له تقدير سره دې ژاړم

مريلند - امريکا

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

تو به مې کړې وه چې ماته شوه توبه مې وکړه
شيخ او ساقي سره همدومره ګوزاره مې وکړه

ته به مې خوب غوندې په ياد کې ساتې ښکلې ياره
يو مساپر وم، دلته راغلم يوه شپه مې وکړه

افغانستان غوندې زخمي زړګی مې راوړ درته
جانانه راشه، شونډې راوړه څه چاره مې وکړه

دې ته دې هم لويه ګناه وويل زما قاتله
چې ځنکدن کې دوطن خواته سجده مې وکړه

زه سترې نه وم خو پښتو مې مخ ته ودريده
توره مې ماته کړه دښمن سره جرګه مې وکړه

ليندئ۲۵- ۱۳۸۳ واشنګتن

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهند په سمندرکې دڅونامي زلزلې ۱۵۵ زره کسان ووژل

زلزله

او زمکه رېږدي
څپې الوځي
دخلکو لو دی
لکه قیامت، موراو زوی نه پیژني
دخدای (ج) پر زمکه څه بلا پریوتې
چې خلک یو دبل دغوښو بوی نه پوزې نیسي
طبیعت په لوبه بوخت دی
خلکو کبان نیول خو نه وو خبر
چې دطبیعت په یوه لوبه کې به
کبان په دوی ماړه شي
کله چې زمکه دالله (ج) دبندګانو تر پښنو لاندې
راوڅرخېده
لویانو چیغې کړې:
یارب
یا بګوان
یا عیسی ....بودا .... موسی راورسیږئ...
خوماشومان او لیوني پوه نه شول
چې چا ته پاس وګوري
دوی ډېر نېکمرغه وو چې نه پوهېدل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځکه اول يې زلزلې ته کتې وخندل او وروسته مړه شول
اسمان لا شين و
چا څه ونه ويل
دڅپو غږ کې چيغې ډوبې شوې
خنداوې پراوبولاهوشوې
ښځې تر اوسه لا څپو ته ګوري
خو شپه تياره وې داوبو پر سر دهېڅ ماهيګير
دکوچنۍ ببړۍ څراغ نه ښکاري
په جوماتونو کې اذان
په مندرونو کې زنګونه نشته
دکليساوو صليبونه مات دي
خلک دلويو پانګه والو دخيرات په ډوډۍ
يو بل له ستوني نيسي
او ماشومان
لاهم په ختو کې دمړو ميندو له تيو څخه وينې روي

❋ ❋ ❋

پر زمکه خلک ډير دي
څوک يې په جنګ څوک يې په اور کې سوځي
څوک زلزله کې تر اوبو او خاورو لاندې ورک شي
او يو ځل بيا بشر په دې پوهېږي
چې مرګ دکونډو يتيمانو غم وي
نه دهغو چې مړه شول

دمرګ غميزه لا ژوندۍ ده
دهندي او بنګالي ښځو له اوښکو سره لوبې کوي
خو ها چې مړه شول په دې نه پوهيږي.

* * *

يو ليونى د ونې ښاخ کې ناست و
ونه ولاړه وه د ختو منځ کې
او ليونى لکه مرغه په کې ژوندى پاتې و
ليوني وژړل او ويې خندل
او بيا يې داسې وويل:
په دې دنيا کې به لا اوس هم چېرته جنګ روان وي
او ځينې خلک به د ځينو خلکو وينې غواړي
دا دى طبيعت ورسره مرسته وکړه
طبيعت ډېر ووژل
نو اوس کېداى شي
جګړه ماران ماړه وي
او جګړه ودريږي....
ليوني وژړل او ويې خندل
ونه ولاړه وه
او دى لکه مرغه په کې ژوندى پا تې و.

۲ جنوري ۲۰۰۵

انديانا-متحده ايالات

(c) ketabton.com: The Digital Library

بند ه

شيخ وايي ښه کوه او بد مه کوه
خو شيطان دانه مني وايي:
بد کوه او ښه مه کوه
ماته خو د واړه په غلطه ښکاري
آيا دنيا کې بس همدغه ښه او بد دي
بل څه نشته مګر؟
زه نه د شيخ نه د شيطان منمه
د خدای بنده يم بس د خدای منم

او مينه کوم
جنوری ۲- ۲۰۰۵
انديانا- متحده ايالات

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوښتنه: آیا دومره لویه ښښنه شته، چې جګړه ماران هم وبښي؟

نه پوهېږم

دنیا یو بل ته وپان په سر اخیستې
بیا د دېوانو په سرونو کې چینجي ښوریږي
او بشریت په خپله سپینه تندره لاهم د جګړې داغلري
د انسانیت د پیدا ښت له ورځې
زموږ تاریخ د و وسترو ګناهونو په دوزخ کې سوځي
یو (غلامي) او بل (جګړه) او وژل
خدای ج د انسان د بد مرغیو طوق د دغو شیطانانو
په لاسو کې ایښی
د غلامۍ شیطان د عدل بوربو کۍ کې مړشو
خو (جګړه)
آخ خدای ج دې پرې مور بوره کړي
لاهم د ستر بابا آدم د اولادې شرم دی
دنیا یو بل ته وپان په سر اخیستې
قیامت به راشي خو حیران یم چې زموږ غاړې به
د جګړه مارو تر ګناه لاندې کړې تر خدایه څنګه ورشي؟!!
مریلند - امریکا

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

جانانه څوک چېرې هم داسې ناروانه کوي
چې زړه کې ناست وي خو پروا د زړه وا لانه کوي

دومره دې پر فرق دی ستا د سترګو او د خلکو ترمنځ
خبرې ټول کوي خو هيڅ څوک يې ادا نه کوي

چې ته را ونه ګورې روح به مې ځان څه و وينې
چې تصوير نه وی آيينه چا ته خندا نه کوي

اخر په زمونږ زړونه د خدای (ج) حسن په خوب و وينې
دغه مين ماشومان هيڅکله ګناه نه کوي

وايي مرګ سخت دی روح له تنه جدا کيږي مګر
ما دوطن بيلتون ليدلی هيڅ پروا نه کوي

۲۸ - وری ۱۳۸۴ واشنګټن دی سی امريکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تصويرونه

که
هندارو تصويرونه ساتلای
موږ به خپل اوومَ نيکه هم لېدلی وای
او اوس به ټول پوهېدو
چې د دارا او سکندر آيينې څه ډول وې
او د جمشيد په جام کې څه ښکارېدل
يوازې
که هندارو تصويرونه ساتلای
نور به بې روحه تاريخ
داسې بې ژبې او مړژواندی نه وای
موږ به آدم ته د حوا لومړۍ موسکا پېژندله
او په بېړۍ کې به له نوح سره يوځای ګرځېدو
ما به آتن کی له سوکرات څخه پوښتلي وای چې
تر تا دوه نيم زره کلونه وروسته
ولې لا هم په- عدالت- پسې دا ورک بشر همداسې ورک
دی؟
او له موسی نه به مې غوښتي وای چې
ما هم له ځانه سره طور ته بوځي
بس که يوازې
تصويرونه په هندارو کې خوندي پاتې وای
موږ به ليلا ته وای کتلي د مجنون په سترګو

(c) ketabton.com: The Digital Library

او په کعبه کې به مو
د اسماعیل د قربانۍ ننبې له ورایه لیدې
زه به ورتلم اکاډیموس ته چې په خپله ژبه
له اپلاتون سره خبري وکړم
زماله هغه سره حساب پاتې دی:
ستا - ایتوپیا - چېرې ده؟
او انسانان به وژل کیږي لا تر کله دهغې لپاره؟
ستا د خیالي ډیموکراسي رېښتیا ده چېرې پته؟
موږ خو یې اوس هم
د دروغو د لمبو تر شاتور سیوري وینو
له ارستو سره مې نه ده جوړه
ځکه چې لا هم داخلاقو او ایمان په توپیر نه پوهیږي
خو
که هندارو تصویرونه ساتلای
ما به له خپل نیکه نه غوښتي ووچې
زما مغرور پلار ته وصیت ولیکي:
چې خپل شاعر زوی د ژوندون په لومړۍ ورځ ووژني
بودا لا اوس هم ما په خوب کېویني
هو ! زه پوهیږم چې له ما خپه دی
ځکه زه ژوند ته دهغه
په سترګو نه ګورمه
ژوند کله ښکلی شي زما دمعشوقې دښکلو سترګو په څیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو بيا هم ما ته هيڅ ارزښت نه لري
بودا ويرېږي چې خوبونه يې زماله وينو رنګ وانه خلي
بودا به نه ويريدای
اوزه به هم ژوندی وای
خو که هندارو کې تصوير پاتې وای
راشه چې زه درته يو راز ووايم
له سلوزروکلو ډير تير يږي
هيڅ څوک پرې نه پوهيږي
چې له هندارو څخه ولې تصويرونه تښتي؟
ماته مې اووم نيکه کيسه وکړله:
چې په هنداره کې شيطان وکتل
او بس همدغه شر ميدلي دهنداري حافظه ماته کړه
که درته ووايم خندا به در شي
که تصويرونه په هندارو کې خوندي پاتې وای
موږ به ځانونه دبيزو له نسله نه ګڼلای

۱۳۸۳الړم۲۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـه دې شعر کې وزن ځو ځایه توپیر لري، خو دا د مانیزو برخو دبیلولو لپاره دیوه نوي میتود کا رونه ده، نه وزني تېروتنه.

د افغانستا ن ورکې خزانې

ددوه زره پینځم کال د اپریل په یوویشتم ما ښام د امریکې په پلا زمینه واشنګتن ښار کې د افغانی سفارت او نشنل جیوګرافیک سنټر په مټ د افغان لرغونپوه ښاغلي زمریالي طرزي د هڅو او په ټولیزه توګه د فغانستان د لرغونو آثارو په هکله د یوه فلم پرانیستنه وشوه، چې((د افغانستان ورکې خزانې)) نومیږي په دې فلم کې د بامیان دسترو بودا ګانو را پرځېدل و ښوول شول خو تر ځنګه یې په سیمه کې ددرییم بودا چې په (ویده بودا) مشهور دی، د موندلو لپاره د ښاغلي طرزي هڅې او بریالیتوبونه هم د پام وړ وو. د فلم جوړونکي باور لري چې دا په نړۍ کې تر ټولو ستره مجسمه ده چې اوږدوالی یې د ایفل تر برجه هم ډیر دی. ښاغلي طرزي وویل، له ډیرو څېړنو او کیندنو وروسته مود دغه بودا د پښو یوه برخه وموندله، خو کله چې ډاډه شوم هغه دلته دی، نو کاریګروته مې وویل چې بیرته خاورې پرې ورواړوي، چې بیا بل وخت په ډاډ او احتیاط سره کیندنې پرې وشي. د فلم بله په زړه پورې برخه د طلا تپې دقیمتي خزانې په هلکه وه چې له نیکه مرغه تر اوسه دولسمشرۍ په ماڼۍ کې خوندي ده. دویده بودا را برسیره

(c) ketabton.com: The Digital Library

کېدل په نړیواله سطح یوه ستره فرهنګی پېښه ده، وړاندوینه کیږي چې ددغه بودا تاریخي ابهت او اهمیت به د مصر له اهرامونو سره برابر وي، یاد شوي فلم عاطفي جوړښت درلوده چې د لیدو پرمهال یې پرځینو افغانانو بر سیره بهرنیانو هم خپلې اوښکې تم نه شوې کړای. ماله خپلو اوښکو سره ځو کلیمې هم مل کړې چې دلته یې لولیء:

ورکه خزانه

بودا !
ویده شه
د تاریخ ترخرو ارونو خاورو لاندې آرام و غځېږه
لا ((اپه ګان)) د خپل نیکه ځېره د غم د غبار شاته ویني
لا شغهار د غشیو خیژی لا ګوربت زخمي دی
او د ((لوی غر)) د ذهن ځالې له لمبو ډکې دي
لا پښتین نه شي اوریدلای ستا د سترې د برینی سینې ورک درزونه
لا تور شیطان د ((براهې)) ګردونه مینځې د ((سیندو)) پر اوبو
لا هم پر موږه لمر د تور دجال له کوره خیژي
لا ستا د دوا ړو تندیسونو له سوغا ړو نه دودونه خیژي
بودا !
ویده شه
په آرام پریوځه
هو دا ریښتیا ده چې
بخدي کې یې د ((ساک)) د پا چا ښکلې لور بربنده کړله
طلا غونډۍ کې یې د سرو زرو له تاج ځخه هډو کې تش کړل
خو ته ویده شه
ته آرام پریوځه !
د بخدینۍ شهزادګۍ روح لا له ګانو سره په کور پاتې دی
لا له سیندو یا له آمو ځخه اوښتی نه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاخو د ساک د لور د ګڼ کميس پاولي شرنګېږي
او لا د ستر نورستان ((لام)) په ((الينو)) مين دی
لاهم د دنګو پکتانيو د قمې زرين لاسوندي بريښي
نو ته ويده شه، ته آرام پريوځه !
د بخدينۍ پيغلې ښايست ته مې سلام دی بودا
ستا د خوبونو پريشانۍ ته مې هم پام دی بودا
زه لا د زرو کلو شاته بخدينۍ وينمه
چې اووه کنيزې پرې چاپيرې دي سينګارېږي کوي
ځوک يې باولۍ، ځوک يې والۍ ځوک يې پېزوان سموي
ځوک يې په هسکه سينه ږدي د ((سات ديوا)) زرځېره
بودا ښايست ته يې حيران يم خو ويرېږمه پرې
چې ځوک يې نن را نه هډو نه له سيندو تير نه کړي
يا خو يې غله د لاجورد و له آمو تيرنه کړي
زه هم پوهېږم زړه مې رېږدي خو ويده شه بودا
ته د تاريخ تر خرواړونو خاورو لاندې پټ شه
چې زه د خپلې بخدينۍ ښکلې ګاڼې و ساتم
بودا ويده شه
ته خو ښه خبر يې
چې ستا د هډ هډ ماتوونکي ځوک وو
تا خو د خپلو تنديسونو پرځېدل وليدل
چې له ((ارک هنډ)) ځخه ورها خوايې ديوان نشه کړل
نو ته ويده شه، په آرام پريوځه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې ما د ارشاک توره بیا په لاس ونیوه
او کانیشکا مې بېرته راوست د باګرام ماڼۍ ته
کله چې لمر له پکتیا نا څخه راوخوت او سوریا و خندل
ګندهارا ته چې مرغۍ له پرښا پوره راغلې
چې آسمایي بیا د (ویشنو) د پلاز بیرغ پورته کړ
او روهیلیو د کوترو سپین خیلو نه په هوا پورته کړل
بیا به(ارجن) له بهار ته راشي
(کلیو پاترا) به دنیل غاړې څخه راوړي زر مصري آسونه
(آشیل) به راشي د (زییوس) پیغام به راوړي طلایي بګۍ کې
او سکندر به خپل زرین تاج ستا پښو ته کیږدي
زرتشت به راوړي د بخدي پیغلې ولور کې د کوبا ارغوان
او د روم پیغلې به ګاڅونو ته نخیږي له لنډیو سره
اراکوزي زلمي به اچوي د څڼو څپې مست اتڼ ته
او هیندوکۍ راڼۍ به ناځي دخیبر اتڼ ته
سمر قندي کوڅۍ به څرخي کاکړۍ غاړو ته
او هیندو کڅ به له پامیر سره پیالې کړنګوي
بیا به نو تا را ویښوو له اوږده خوبه بودا
بیا به دې باسو دتیارو له تور آشوبه بودا.

د دوه زره پینځم کال د اپریل یوویشتمه
واشنګتن ښار- امریکا

اپه ګان: د افغان لرغوني بڼه
ګوربت: په میدان وردګ کې دیوه غره لرغوني نوم دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوی غر: د لوګر لرغونی نوم
سیندو: ننني اباسیند ، یونانیانو اندوس باله
بخدي: د بلخ زوړ نوم
ساک: ساکیان د افغانانو هغه لرغونی پښت و ، چې سلګونه کاله یې پر هېواد واکمني درلوده.
طلا غونډۍ: طلا تپه چې زرګونه لرغوني زرين آثار ورڅخه موندل شوي.
بخدینۍ: بلخي شهزادګۍ
لام: د نورستان په افسانو کې هغه پهلوان دی چې په شهزادګۍ الینو مین و.
الینو(الینا): د نورستاني افسانو اتله، د لام معشوقه او د افسانوي ښکلا خاونده، د الینګار(الینګهر) اوسنی نوم هم له همدې څخه اخیستل شوی او مانا یې د الینا مېنه یا کور دی
سات دیوا: دیوا په سانسکریت کې ځواکمن واکمن ته وایي چې د اوستا یي دورې ارباب الانواع به یې په دې القابونومل، سات دیواد ساتونکي ځواکمن په مانا ده، چې زرینې مجسمی به یې د شاهي کورنۍ له مړيو سره ښخولې چې ګواکې د هغو ساتنه وکړي.
ارک هنډ: د اټک زوړ نوم.
ارشاک: آریایي اتل
کانیخکا: کانیشکا نامتو افغاني واکمن
کوبا: د کابل زوړ نوم
پرښا پوره: د پېښور زوړ نوم
آسمايي: په کابل کې ددغه غره نوم له دوو ریښو (آسه) یاني نیکمرغي او(مايي) یاني مورڅخه جوړ شوی چې مانا یې د نیکمرغي مورده.
ویشنو: له هندي ارباب الانواعو څخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارجن: هندي اتل، د مهابهارت په اتم پرب(فصل) کې يې له خپل تربور کرن سره د جګړو کيسه راغلې.

کليو پاترا: نامتو مصرۍ ملکه (شاه مېرمن)

زييوس: د يوناني اساطيرو نامتو څېره

ګاڅونه: ګاتهونه يا ګيتهونه زاړه ءآريايي سرودونه چې د هېواد د لرغوني فرهنګ وياړمنه برخه ده.

اراکوزي(اوسنی کند هار) پکتيانا(اوسنۍ پکتيا) ګندهارا(اوسنی ننګرهار): دلرغونې افغاني مدنيت درې مهم منځي (مرکزونه).

هيندوکځ: هيندوکښ اوسنی هندوکش.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مکتبۍ

د بر کلي صايب زاده يم
يو مې آس يوه شړۍ
قصيده مې پخه کړې
ګرځومه کوزړۍ
ځوان مريد د ځرخي پير يم
رنګ دې ورک شي کوډې نه کړم
کوډې باسم
بند بختونه خلاصومه
د مينو زړو ريبار يم
شکرانه مې يا مميز دي يا توتان دي يا مرۍ
څوک د سمال راته خامک کړي
څوک راجوړه کړي خولۍ
د بر کلي صايب زاده يم
يو مې آس يوه شړۍ
نجونې ګردې رانه تاو وي
تاويزونه رانه غواړي
ملا تل راته په قار وي
سل کوپرونه راته وايي
خو پروا يې ډيره نه کړم
خدايزده ولې
د کوز کلي په زلميو باندې ګران يم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ته راز ددوی مالوم دی
یو دخان په لور مین دی
بل لېدلي د ملا صایب لمسی
د بر کلي صایب زاده یم
یو مې آس یوه شړی
د شنډ توت ډډې ته ناست یم
شنډو ښځو ته تاویز کړم
ماشومان له ځېله خلاص شي
ورته دم چې زه ممیز کړم
دبرات دمیاشتې سر دی
نن اوله پنجشنبه ده
یوه پیغله راته ناسته
زښته ډېره ښایسته ده
وایي داسې تاویز راکړه
چې مې پلار لږ بسلمان شي
میرات مړی ولور کم کړي
خورږ جانان مې مساپر دی
په دوبۍ کې مزدوري کړي

* * *

نیمه شپه چې شي رابره
په سندرو باندې سر شم
ټول ماران مې په هوده دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غړوم ورته شپېلۍ
د بر کلي صايب زاده يم
يو مې آس يوه شړۍ
ژرنده ګړۍ مې ښه يار دی
ډيرې شپې سره يو ځای يو
ظالم ښه مست ربابي دی
دځوانۍ سندرې وايو
شپه چې ښه ډېره پخه شي
بيا نو بله کړو دوهۍ
د بر کلي صايب زاده يم
يو مې آس يوه شړۍ
ژرنده ګړۍ چې نن راغی
په خندا يې راته وويل:
صايب زاده کيسې ته غوږ شه
نن اوره مې دخان يوورېل
کور يې ډک له مېلمنو و
څوک له ښاره وو راغلي
په انګړيې شور ماشور وو
يوه ښکلې مېلمنه وه
په ښايست وه ښاپېرۍ
کليوالو غوندې نه وه
ښکاريدله مکتبۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

شرمېدله پټ يې وويل:
صايب زاده يار ته دې وايه
پير خانې ته دې سلام دی
يو تا ويز خو راته وکړه
چې جانان ته شم منظوره
شکرانه به پوره درکړم
خدای دې مکړه ادې بوره
مکتبۍ راته داوويل
بيا يې راکړدا کاغذ
ژرنده ګرې توبې وکړې
ويل يې ورانه زمانه شوه
مکتبۍ نه وه بلا وه
په خندا ببرته ستنه شوه
په کاغذ کې وو ليکلي:
((په سندرو يم مينه
دنغمو يم ليونۍ
په يو چا مې زړه بايللی
غږوي ښکلې شپيلۍ
يو تاويز وربانديې وکړه
چې ماګل کړي د پګړۍ
د برکلي صايب زاده دی
يو يې آس يوه شړۍ))

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۳۸۳\۱۱\۴

متحده ایالات- مریلند

افغانان

اوږدې لمنې
ګونځې پايڅې
د پوندو چاودې له پوټيوډ کې
او د څپليو په ميخ ژوبلې تلې
د اوږد تاريخ کوڅو کې ځي او راځي
سبا د لوی او ډبرين ديوال تر شاپټه ده
نن ديوې مړې ډوډۍ لپاره لاس تنا کې
پرون په وينو سره په اوښکو لمده
يوځل په چپ ولاړل په ښي لاس راغلل
د ښار په لوېې څلور لارې کې په چيغو سر شول
بل ځل له تورو سره را غلل
خپل بچي يې له چپه حلال کړل
اوږدې چپنې
ګل سيب د سمال ترملا
قرصې رخچينې پر سر
لينګې د شولو په پټيو کې خوړين
ملا خيشاوه کې کړو په
يوځل د بيل لاستی په لاس کې بيا قبضه د ټوپک
يالاس پر ټپ ايښی ياګوته پر ماشه نښتې
يوځل په زيره ګنهکار بل ځل د سر په وينښتو
يوځل ملا پسې ولاړ بل ځل په تيښته ترې خلاص

نیم په تقدیر مین او نیم یې په پېریانو اخته
نیم یې په تمه د جنت او په دنیا باندې یې لاړې تو کړې
څه په ما یېیو پسې روان
څه یې د مارکس د کتابونو چینجي
څه د سید قطب د تاویزونو غاړه کې په غاړه
څه اسامه سره په سوړو کې پټ
څېرې ګریوان
ډډې لمن
ول ول لونګۍ په غاړه
د ارابو له ربړه جوړې مچنۍ په پښو
د اوښ وندنی پر اوږه مخ په ختیځ دي روان
باریې اپیم دي یا د بنګو میده شوې پتې
څه په (پریتي) مین او څه یې د ((تام کروز)) لیوني
نیم یې له ډېره تکبره زړې مور ته انګریزي غړېږي
څه یې لا اوس هم د مکتب په سوځولو تکبیرونه وایي
او ږده ټیکري
زړې پڼې
ګلاباتون په پایڅو
په سریې شکور دی په مړوند کې بنګړي
ځي لاروان دي خدای(ج) خبر په کومه
څه یې به بدو کې ورکړې د کنیزو په شان ژوند تیروي
څوک په میره باندې سګریټ بل کړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښځو د حقوقو کتابونه لولي
ډيمو کراسي لکه يو زوړ ډاينسور
دوړې يې خيژي را روان دی څوک يې نه پيژني.
دوی ورته وخاندي او وويرېږي
چې دا عجيب ځناور
په دې هېواد کې هم هګۍ کړي هم بچي اچوي.

۱۸ تله ۱۳۸۴ کابل خيرخانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

گیله

پرون ناروغ ومه نا مردې تاونه پوښتلم
تا ویلې آخ !
خدای دې ما مړه کړي
زه خبره نه وم
زه دې په سترګو کې د دروغو ننښې ښې پیژنم
که ته خبره نه وې
پرون زیارت کې ډیوه چابله کړه
بیګاه تر نیمې شپې په پټه دعا چا کوله
سهار پلوکې او ښکې چا غوټه کړې
ما به خدای ځنګه جوړ کړي ؟
د دروغجنو دعا نه قبلیږي.

۱۵ لیندۍ ۱۳۸۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتو ژبې پياوړي شاعر رحمت شاه سايل په دې ورستيو کې د کابل په نامه يو آزاد شعر خپور کړی دی، چې د دغه افغان شاعر د مينې او احساس يوه خوږه ترجماني ده. زما د زلميتوب د خوښې دغه شاعر ته، دا څو کرښې د نوموړي د همدغه شعر، لپاره ډالۍ دي.

سايله ستا هغه د خيال کابل

تالا کابل ليدلی نه دی، تا کابل ونه ليد
سايله دا د افسانو ښار افسانه وګڼه
په تاريخونو کې يې ورکه شان کيسه وګڼه
دلته د وينو آيينه کې چې لمر سور ښکاريده
زما او ستا د ملت ټپ چې لا نا سور ښکاريده
هغه وخت موږه ستا غزلې لوستې
ستا په سندرو به مو خپل د مينې ليک پيل کړ
ستا په نظمونو به مو يو بل ته لاسونه ورکړل
سايله هغه وخت موږ ستا دعا ته لار څارله
چې ګوندې دا وليکې:
((مادر ته ټول عمر د خوبونو ښار ويلي دي
کله مې پېرزوشې په بمبونو کابل جانه))
خو ستا دعالا پوره شوې نه وه
چې ستا د مستو ليونو خوبونو
د ښاپېريو ښار بمونو رنګ کړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالا کابل لیدلی نه دی، تا کابل ونه لید
سایله ستا هغه غزلې او زما سندرې
نورې په ورک تاریخ کې ورکې شولې
نور ځوک دالرو بر یو ځای نه ګنې
نور ستا اجمل زما لایق نه شته دي
د پاچا خان ارمان اوبو وړی دی
د ((یو پښتون)) د غږ ضمیر را څخه
د کله دارو رنګینو وړی دی
سایله ته لا په روتې پسې او زه یمه په نان پسې ورک
یو هم په خپل کور کې ډوډۍ نه لرو
د اشنغر پیغلې له ډېره نازه
ماته په کور کې مسا پروایي
چې خړ ځادر په پېښور کې ګرځم
راته زلمي لا مهاجر وایي
سایله زه او ته د ورک تاریخ تکرار ته سوځو
سایله زه او ته تکرار یو د یعقوب او یوسف
سایله زه او ته تکرار یو د مریمې او عیسی د فراق
بس دغه ښار دې په خوبونو کې ودان وساته
دا دایرو ځلی په خیال کې خپل مکان وساته.

مرغومی ۱۳۸۴ لمریز
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

سفر

ته لکه د خوږ شګو کې سپینه اورنه چینه
زه لـکه دغـره د کمره خواته راوتلی ګل
ته چې په ملا ماته شي نغمه د شرشرې راوړې
زه لکه ددنګ کوچي پګړۍ کې یو ټومبلی ګل

ته لکه د سپینې شیدوپۍ پانه کې سره نښه
زه لکه سهارکې د بیباکه نسیم ښکلی موج
ته لکه د سیند په غاړه جوړه د ماشوم مانۍ
زه لـکه ترتا نا رسیدلی ببرته تللی مـوج

ته کله دروغــجنه شي ماشوم درغونه ووایې
زه دې انګوکې د یـوپټ شرم ګل ووینم
کله چې بـانه جوړه کړې لویه کیسه پیل کړې
دروغـو کې دې هم څه خوندور تخیل ووینم

ته لکه د سپـین قــرآن د کـرښو جنتـي ورمه
زه لکه د عـرش له مـنارونه د اذان آهنـګ
هلـته په جـنت کـې یوه سیمه پښتنه هم شته
ما او تا راوړي لـه هغه ځـایه د عـشق لونګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدای خبرچې مور به دې دنیا ته څه او څه ښکارو
څه خبر چې مور به په کوثر د عشق پریو للي یو
زرځلې د مینې شهیدان شو له دنیا ولاړو
بیا لکه آدم او حوا ځمکې ته راغلي یو

دواړه ماشومان یو دواړه ښکلي یو سپېڅلي یو
دواړه د جنت له پاکې ځمکې نه راغلي یو
کله سره لوبې کړو او کله سره جنګ وکړو
کله بیا د میندو پر زنګون باندې خوب وړي یو

دا خلک ژړلی نه شي سترګې يې خیرنې دي
مور لکه رڼا د ایمان سترګو باندې نه ښکارو
زه او ته د اوښکو په زم زم د زړه کعبه مینځو
بس د خدای دوستانو او ولیانو ته راڼه ښکارو

ای لیونۍ مه ژاړه دا ځمکه خو په وینو ده
اوښکو ته دې پاکه د جنت خاوره له کومه کړم
ځه چې په آسمان کې دې له اوښکو ستوري وتراشم
وریځې به زانګو کړمه او تا به یې ماشومه کړم

مه ژاړه راځه چې په چينه کې دې مخ ومينځم
ژوند همدومره بس دی چې اوبو کې زه او ته ښکارو
واړه عاشقان به موړه وځبني او نشه به شي
موږ به د مينو په خوبونوکې ويده ښکارو

ځه چې د ګل ځانګه کې يو رنګ شو بل وږمه د ګل
ښکلي عاشقان به مو يو بل ته په سوغات ورکړي
راشي ملکه چې د مچيو په موږ وګرځي
ولاړه شي ترخو خلکو ته هم په مينه شات ورکړي

ځه چې له باران سره پر دوه مينو وورو
يا د سپينې غاړې يا د تورو څڼو رنګ واخلو
ځه چې د بوسې د جل وهلو تنده ماته کړو
پس له ډېره وخته د خوږو شونډو قلنګ واخلو

ځه چې دواړه ورک شو له دې دومره ډېرو سترګونه
ټوله په تاريخ کې تيته شوې مينه ټوله کړو
رايې وړو په دومره ډېرينو زړو يې وويشو
دا تياره دنيا چې زه او ته رڼا په سوله کړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشه ما سفرته ملاتړلې ده روان يمه
بس يوازې لاس راکړه اوسترگې دواړه پټې کړه
زه به دې په شونډو له بوسې نه بسم الله وکړم
ته د اقتدا په نيت له مانه تاوې مټې کړه

۲۵ ليندۍ ۱۳۸۴ کابل

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library